

О.БУЛИГА

**СКРЕ-
СІН-
НЯ**

ОЛЕКСІЙ БУЛИГА

СКРЕСІННЯ

Поезії

**ВИДАВНИЦТВО
ЦК ЛКСМУ «МОЛОДЬ»
КИЇВ 1967**

У2
Б90

7-4-3
Б. З.

Київська фабрика шабору

СПАЛАХ МУЖНОСТІ Й СИЛИ

Він пролетів у житті метеором. І згорів, як метеор.

Його знали як хорошого інженера-вибухівника і як талановитого молодого лірика. Ласкаво й просто називали його друзі — Олексою...

Олексій Булига був комсомольцем, по-юначому щирим, запальним і одвертим. Красивий у вірності, умів любити і вмів дружити.

Як сонце в краплині, коротке життя його відбите в його поезії. З самого дитинства

Рвав кайдани Дніпро у березні,
Рій галчат шаленів на березі,
А в стрімкій рудій каламуті
В вуса дули сомн роздуті...

Ми, галчата, пискливо крикали,
Черевки блаженські чвакали,
А на кризі хистке, прозоре
Дитинство рвалося в Чорне море!

Таж безумовно віриш, що і сам він, Олекса, був серед отих галасливих мрійників із закачаними ходолами, що блукають та бродять по калюжах на берегах Дніпра десь поблизу від Ржищева (народився Олексій 1938 року в селі Великих Прищях на Київщині).

Ми, галчата, безмежно вірили,
Ми легендами землю міряли,
Ми, галчата, лиш крихту знали,—
Все багатство — сердець кристали...

До нього, непокійливого в шуканнях романтичного юнака, успіх у житті мав прийти неодмінно. І таки прийшов, але тоді, коли хлопця спіткала важка невеличкова хвороба.

Уже в лікарню принесли йому схожий на почесну грамоту цупкий аркуш з печаткою — патент, що прийшов із Москви: затверджено його винахід — метод повітряно-плазмового різання металів.

Прийшло визнання того, над чим бився стільки днів і чому присвятив стільки безсонних ночей, працюючи в Інституті електрозварювання АН УРСР імені Є. О. Патона. Він наполегливо вивчав праці професорів і академіків про методи електрозварювання під водою, що застосовується при відновленні мостів і ремонті суден. Невтомно шукав, радив-

ся з академіком К. К. Хрєновим, з яким працював останні роки. Молодому інженерові з поетичною душею дуже хотілося зробити щось корисне для людей. Тепер його метод буде застосований на воді «Ленінська кузня».

Нелегко давалися й літературні успіхи. Ще студентом політехнічного інституту приходив Олексій Булига в поведілкові вечори на літстудію до видавництва «Молодь». Він був одержимий поезією, гаряче сперечався про вірші друзів.

Його спроби нагадували тоді розкидані камінні брили, що стирчали врізнобіч своїми гострjками. Але саме оця непригладженість, неприлизаність слова, за яким стояла неприхована жива правда, привертала симпатії до молодого поета.

Його критикували, але й любили, вірили в нього. І він знайшов себе, та й не міг не знайти. Так і здається, що наукові відкриття, дерзновенні космічні мандри сучасників розбурхали в ньому поетичну стихію. Бо знайшов він себе якось ніби одразу, заговорив по-своєму, по-новому: думка оформилась карбованим словом, і вірш за віршем, цикл за циклом почали з'являтися у столичних газетах і часописах.

В інституті й на літстудії раділи за нього. Інститутські колеги купували журнали з його віршами, хтось не втримався навіть і попросив в Олексія автограф на дружбу фізиків з лірjками.

Олексій Булига підготував невелику збірку поезій і подав до видавництва «Молодь». Її включили до плану. Уже в лікарні він з нетерпінням чекав своєї першої ластівки.

Кінчався місяць лютий. Літературна студія готувала вечір лірики Олексія Булиги. Молоді автори мали читати поезії з його книги з такою весняною назвою — «Скресіння».

Та раптом — несподівана тяжка звістка. І цього понеділка зібралася студія. Друзі читали його вірші. Ніхто не сказав, що його нема. Говорили як про живого. І живий поставав він зі спогадів, був присутній, як завжди, серед побратимів і друзів.

Хто не пам'ятав його, круточолого смаглявого юнака з смолянисто-чорним волоссям? Хто може забути, як світилося його лице, коли він зводив на тебе великі з голубуватими білками очі?

Жив він у Святошині в маленькій кімнаті, схожій на вагонне купе. Забрав до себе матір. Мріяв одержати квартиру. Збирався одружитись.

І ще була в нього велика жадоба до книг. Він не розлучався з Шевченком, п'янів від поезії Лермонтова, зачитувався Хемінгуесом, Лесею Українкою.

Його ідеалом була непідкупно чесна людина, нещадно вимоглива до себе й до інших.

Він не любив самотності, не міг жити без людей. Маленьку Олексину хижу ніколи не забували навідувати друзі. Коли вони сідали — хто на стілець,

хто на диван — і ніяк не могли звести рахунків у налких літературних суперечках, на них з мудрим свокосм дивився зі стіни Хемінгуей у своєму традиційному светрі...

Молодий поет Булига любив рідну землю, знав історію свого народу, його пісні та думи. Він свято шанував минуле і жив передчуттям ще величнішого майбутнього. Повз його творчу увагу не пройшли і ратні подвиги працурів за єднання Русі, і лицарство месника Устима Кармелюка, і визвольні походи щорсівців.

Багато думав Олексій про життя, про високий обов'язок людини на землі, по-філософському поетично осмислював різні явища.

Життя може обірватися, коли не встигнеш сказати слова людям. Епіграфом до одного з віршів бере він слова Лі Бо: «Мить кожна — мить остання». І відповідає на них:

Навіть біль не зупинить трагічність,
Я — такий, як давно, як завжди.
Хочу мить відчувати вічність
По ночах, як режуть поїзди.

Ні, він не з тих, кого спляють болі. Хоч насправді був уже смертельно хворий.

Останнім часом його непокоїли нирки. Поїхав на віддень — стало ще гірше...

І ось ця каторжна ліварня. І тиждень, і два, і три... Ідучи до Олексія в палату, друзі суворо попереджали один одного: «Гляди ж, нічим не видай того, що з ним...» Вони заходили, розважали його, приносили книги, а він дивився великими очима і ніби мовив: «Я знаю...» Друзі не вміли фальшивити, а він так гостро відчував і розгадував фальш.

Його скромний спадок — рукопис книги «Скресіння», передруки віршів, твори, переписані од руки з поправками якимсь неспокойним почерком — то рівнішими літерами, схожими на креслярські, то косими, введеними несхибною рукою.

У нього було гостре відчуття сучасності, нашої буремної доби. Себе не уявляв він поза бистриною, бо любив усе бурхливе, невпинне. Саме тому в його поезії чи не найчастіший образ плінної, скреслої, ревучої ріки.

Але людина в наш час владна спиняти ріки, проникати в надра землі і в космос. Поет пише про це, мислячи категоріями вічності:

Я жив тоді, як зупинялись ріки,
Я жив тоді, як розчинялись надра.
Я утверждався моїм тривожним віком
Тоді, як вперше розщеплялись ядра.

Я жив тоді, як розквітала вмілість
В людським неперевершеним чолі.

**Я жив тоді, коли духовна зрілість
Нас відривала вперше від Землі.**

Його слово — шіби викресане з серця. Пристрастю, неспокоєм віс від кожного рядка. Навіть у звичайних, здавалося б, суто побутових малюнках — оцей булігівський грозовий вихор:

**І враз тріщать сонливості тенета,
І шурха тиша в голубиний рай,
І громово, рішуче, іскрометно
На вулицю вривається трамвай.**

Буліга-поет прислухався до голосу світових везетнів усіх епох. Йому були співзвучними мотиви Уолта Уїтмена.

**«Що мені з того, що мало я житиму,—
Твердив Уїтмен,— я вічно живий,
Навіть з моглии весні я радітиму
В листі зеленім, листі травні!»**

У віршах Буліги дивно переплітається буремність наших днів, античний спокій і дика язвиська буйнота. Його поезія небуденна, романтично піднесена, але позбавлена порожніх високих слів. Образи часто незвичні, незвичайні або й не цілком природні. І хай віднайдені ним словесні брили ще й зараз подекуди неслухняно випинають недошліфовані боки, зате не знайдемо серед них чужих штампованих болванок. Скрізь поет лишається сам собою,

правдивий, пристрасний, вірний нашим світлим ідеалам.

Ховали його першого березневого дня 1966 року. Чайкою билась над свіжою могилою мати. В жалобі схиляли непокріті голови побратими, друзі. Клонили віти ще голі дерева. А десь на синій смужці обрїю шуміли сосни...

Він ще вернеться до нас зі своїми живими великими очима, він ще прийде до читача зі щирим гарячим словом. Бо так рідно лягає на серце те, що казав він:

До побачення, сині сосни!
Я прийду до вас знов і знов,
Я прийду до вас, духом млосний,
Друзі-сосни, схвилюйте кров!
.....
Я вернусь, обтрушу від попелу
Хоч один із гарячих днів,
Я вернусь, щоб напиться зопалу
Ваших дум на хащобнім дні.

Таким був у житті і в літературі романтичний юнак, інженер і поет Олексій Булига. Його не забудуть люди, бо те, що відкрив він у науці і в слові, стане їм у добрій пригоді.

Дмитро Білоус.

МОНОЛОГ У МАЙБУТНІСТЬ

Я жив тоді, як зупинялись ріки,
Я жив тоді, як розчинялись надра.
Я утверждався моїм тривожним віком
Тоді, як вперше розщеплялись ядра.

Я жив тоді, як розквітала вмілість
В людським неперевершеним чолі.
Я жив тоді, коли духовна зрілість
Нас відривала вперше від Землі.

Я жив в епоху штормів океану
Людської волі, вибухлої гнівом,
Коли столітні розривалися кайдани
І людський труд вінчався співом.

Я жив тоді, як правда утверждалась
І пламеніла в душах п'ятикуть,
Як людство на терезах коливалось,
На шальках долі: бути чи не бути.

МІСТО І СОНЦЕ

Ще Київ спить, укутавшись в турботу,
На сході неба свіжого сурма
У перший промінь креше пезолоту
На лаврівських шпичастих шоломах.

Він, мов дитя,
Ледь-ледь розплющив очі
І вже не спить,
Хоч сном ще летно марить.
Лиш двірники сонливо, неохоче
Метуть каштаня з теплих тротуарів.

І враз тріщать сонливості тенета,
І шурха тиша в голубиний рай,
І громово, рішуче, іскрометно
На вулицю врывається трамвай.

І день іде все ширшими шляхами.
Так, день іде, він кличе,

**Жде,
Тривожить.
І сонце, зупинившись над дахами,
Сміється щиро в очі перехожих.**

**Мотори, люди, проводи і шини —
Все ртутно проливається на брук...
І в дужих грудях Києва-машини
Пulьсує Києва-Людини згук.**

УСТИМ КАРМЕЛЮК

Гей, у Літині¹ гайвороння
Ніби гадина верещить.
Стороно моя безбороння,
Дай душею мені спочить!

О, не кляй моє серце, вороне,
Бо не виклюєш все одно.
Моє серце глибоким коренем
В землю вращене, сарано.

Не дивись в мої очі, вороне,
Іх не вишпять тобі однак.
Мої очі — світи розорені
І джерела страждань без дна.

Не гніти мою душу, вороне,
Криком віщим, що смерть іде,

¹ Літин — місце ув'язнення Кармелюка.

**Бо душа моя — небо зоряне
Над землею, що кличе день.**

**О народе мій, тяжко встати,
Гріх від воронів помирати.
Дай снаги розірвати ґрати,
Клятих воронів розшугати!**

ТАРАС

*І там степи, і тут степи,
Та тут не такі,
Руді, руді, аж червоні,
А там голубії...*

Т а р а с Ш е в ч е н к о.

**Зітхає жаром степ іржавий,
Мов чахне магма багрецем,
А біль проник у серце жалом,
І серце згіркло чебрецем.**

**Вже сонце котиться на захід,
Вже й на Україні, видать.
Прославсь солоний степ казахів,
Щоб ниць упасти і ридать.**

**Ридать без сліз, без слів прокляття,
Без вітру полум'ям горить,
Леліять світове багаття,
Як починає вечорить.**

**Горить свята земля і небо...
Який Дніпро в таких вогні?!**

Лиш глянуть — більше і не треба,
А там — однаково мені!

Він знов летить в сімействі птахів,
Він знов отямивсь, обімлів,
Він знов стоїть лицем на захід,
Лицем до рідної землі!

Вже й відбентежилось багаття,
Вже чахнуть хмари, мов метал,
А до Дніпра, до білохаття
Із серця чайка виліта.

ЩОРС

Сонце. Колона. Рух. Місця недавніх боїв.
Стомленість. Прокляття. Біль. Стара козацьк
могила. Сонце.

I

Сідало сонце скровлено-червоне;
По стужавілій, чорній колії
Повзла на захід зріджена колона
У вирі найбестямніших боїв.

Вмирало сонце, уїдалось в очі,
І від знемоги слабли поводи...
На перехресті з'їхав на обочинь
Сиворемінний сокіл-командир.

В його очах текла ріка споріддя,
Несла проміння, братства голоси,
Несла сповиту сонячною міддю
Величну силу мужньої краси.

II

Земля, земля.

**любов — також...
жорстока,**

Любов —

**тройнда,
в голках росте,**

Любов —

могила древня і висока,

Любов —

стражданням витрусний степ.

III

Він дума,

серце закипає кров'ю.

Ідуть полки

у зоряні віки.

Він бачить світ,

заснований любов'ю,

Він вірить вам,

землі матеріки!

Він бачить люд

в припливах і відпливах

І сонце

підкоряючих атак,

Він бачить люд
у зореносних зливах
На світолетних, голубих плотах...

IV

Україна зайнялась
багрянокрило,
Щоре вітром став
у той святій пожеж.
І з громом
віддала стара могила
На щастя людству
свій священний жар!

ПОЕТ

Ол. Довженкові

**Мить — мов завіса сповзла зі сцени,
Він на вулиці знову сам,
Йому всміхаються манекени
У продажному тлі реклам...
Він на вулиці-сцені — сам.**

**Він іде у великій своїй надії,
Він іде дзвонарем у ніч,
Він іде розпорошувать серця мрії
На шляхах гірких протиріч...**

**Мить, — ніби ранок повстав за степом,
Він іде будувати Храм;
За плечима — життя вертепом,
В чергуванні комедій, драм...
Він іде карбувати Храм!**

**Він іде, щоб, страждаючи, вічно марить
Дивним сльвом чийхсь очей,**

**Він іде, щоб, згоряючи, болем вдарить
В звичайнісінький стан речей...**

**Мить — ніби промені ллються мимо,
Смерть зриває землі струну...
І земля неземними очима
Колесом його труну...
Смерть зриває землі струну.**

**Він живе, утверджаючись оборонцем
Найсвітліших людських зусиль,
Він живе, щоб немеркнучим бути сонцем
В атмосфері сердечних хвиль!**

ГАЛЧАТАМ

**Рвав кайдани Дніпро у березі,
Рій галчат шаленів на березі,
А в стрімкій рудій каламуті
В вуса дули сомн роздуті...**

**Ми, галчата, пискливо крикали,
Черевки блаженські чвакали,
А на кризі хистке, прозоре
Дитинство рвалося в Чорне море!**

**Ми, галчата, безмежно вірили,
Ми легендами землю міряли,
Ми, галчата, лиш крихту знали,—
Все багатство — сердець кристали...**

**Весни йшли, голубили душі.
Хто на морі з нас? Хто на суші?
Ех, шкода, що в буремнім березні
Інші крикають там, на березі!**

НА ПАРОПЛАВІ

Пароплав уночі йде до Києва,
Басовито в штьму гука,
За кормою — вода чорторіями,
Пружиним тілом тремтить ріка.

Світоплиння прудке, небачене
Б'ють колеса і злісно рвуть,
І на хвилях танцюють бакени,
Розливають в безодню ртуть.

Ледь тремтить під ногами палуба,
І стальний, життєствердний звір,
Поглинаючи воду і паливо,
Так реве, що чути до зір.

А на юті, на північ дивлячись,
Хлопчик-підліток світ вбира,
Серце жде його дивних днів якихсь,
З нетерпіння душа згоря.

**А вишу під ним Дніпр запінився,
Берегів печенізький страх.
А на півночі небо міниться,
Там замріє місто в снах.**

**І хлопчина, на вітрі мулячись,
Вже до ранку не зімкне віч,
Не надивиться, як, зозулячись,
Перебарвиться в ранок ніч.**

ДІВЧИНКА З ПОДОЛУ

Дівчинка бере акорди хлипко
В тім будинку, що між трьох церквиць.
Дівчинка з Подолу любить скрипку,
Ту, що дід їй заповів колись.

Пил рудий висить на оболоні,
День перекипів, та не прочах.
Дівчинка засвічує долоні
Полум'ям, що гасне на дахах.

Сині хвилі, жовті і червоні
Вислизали з-під теплої струни;
Дівчинка заглибилась по скроні
В море барв кипучих і луни.

Хвилі проливаються на тіло,
Хвилі розчиняються в єство,
Стрепенулось, легко полетіло
Серце над великим божеством.

**Божество сміється і ридає,
Божество тріпоче і росте,
Божество танцює і страждає,
Сонцелюбне, вічне і просте.**

**Божество, позбавлене спокою,
Семницвіттям крутиться, як сніг,
Божество, проносячись рікою,
В дівчинки вмирає біля ніг.**

**Синьо, синьо сутеніє шибка
З профілем приплющених повік.
.
В дівчинки була маленька скрипка
І великий, незаганений світ.**

**Я — ріка, я — могутня Либідь,
Сік землі бронзотілих антив.**

3

**Ночі стінають в роси,
Ранки виходять з бору,
Сонце з-за гір вносить
Дівчина ясновора...**

**Чую: «Сестро моя, спасибі,
Дай ще вільги у сині відра,
Я — сестра, русокоса Либідь,
Трьох синів руслочара Дніпра».**

СКАРЬ ТИРАНА

I

Тиран монгол, що стратив більше крові,
Ніж у Дніпрі вирується води,
Тиран монгол сидів на румакові,
Золоті нап'явши поводи.

А перед ним у відблисках пожежі,
Застигши, ніби крапелька роси,
Тремтіла бранка в порваній одежі
Трояндово-брунатної краси.

У гострий кут сповзлись тирана брови,
В очах шмигають відблиски погроз,
І слуги без наказу та розмови
Полонену відтягують в обоз.

II

Вночі в хлібах хрупуть татарські коні.
Гойдас місяць скровлена вода.

49

4 О. Вуляга

Я спав,
я ріс,
я сонце пив, як сонях,
І крила
оперялися мої.
Любов несла
у сторожких долонях
Моє життя
в скелястій течії.
Як пісня сонця
у п'янкій мандрівці,
Як радість брості
в наливній гіллі,
Любов
приснилась
у жаданій жінці,
Любов
явилась
у святій землі.
Любов спіткнулась
на багнет розлуки,
Любов забилаь
об холодний брук...
О, стійте,
стійте!
В чорну ніч розпуки
Цвіт-папороть
народжується з мук!

**Чую,— вітри жевуть завірюхи,
Вже в дерев — тільки й мови про це.
Хочу вітру вдихнути до задухи,
Хочу гострого свігу в лице!**

**Хочу мчать у промерзлім автобусі,
Хочу тьмяного світла з вікна,
Хочу ясності. як на глобусі,
Хочу тайни душевного дна!**

**Студінь близько за обрієм дише,
Стихне віхола на бігу.
Хочу синьої, синьої тиші,
Зорецвітної млости в свігу!**

**Хочу спішного, мерзлого скреготу,
Хочу радості кроку вперед,
Хочу чистої юності трепету
Біля інеси вкритих дверей!**

**Я прийду крізь студені завії,
Ти у ніч мені тьмяно світи,
Хочу віри, страждань і надії,
Я не хочу лише... пустоти.**

**Навіть біль не зупинить трагічністю
Я — такий, як давно, як завжди.
Хочу мить відчувати вічністю
По ночах, як ревуть поїзди!**

ВІЖНІСТЬ

**Підійми свої руки в теміль,
Заспіши вадовж прудких коліс.
Я несу твою теплу щеміль
В глухоманний цютливий ліс.**

**Душу ліс заворожить мудрістю,
Що з древлянської йде доби.
Хочу сповнити груди мужністю,
З первозданністю відлюбить!**

**О, хлопни мені болю-тривоги
В душу з чистих очей-криниць!
Я несу між круті пороги
Віру — вічність твоїх зіниць.**

**В течії, в світовій навстіжності,
В мерехтінні ночей і днів
Я пливу від твоєї віжності,
Щоб страждать, виростать, людність!**

КРАПЛІ

Крапля зривається.
Луно цільєть.
Тиша, тиша,
Аж дзвін в ушах.
Я відчуваю
Духом і тілом:
Земля...

Тяжіння...

Народ...

Душа...

Крапля зривається.
Пада глухо.
Крапля інша
У жерсть не б'є,—
Крапля наповнена
Іншим рухом.
В кожній

краплі

доля є...

Крашлі вдаряюцца
Лунка,
Глухо...
Ніч,
І земля в імі.
Я не сплю,
Я притиснуўся вухом
До трывожных
грудей
землі...

ВІТЕР

**Чую,— страждає мати.
Вітер зриває шати.
Вітер хитає долю,
Знаю — й не вблаговолю.**

**Вітер обвуглив нерви,
Вітер розщедрив терни,
Витравив слізьми щоки,
Вихором крутить роки.**

**Вітер жорстоко ятрить,
Кличе ночами в Татри:
Там у колочі гори
Куля втершила горе.**

**Вітер кулежить будні
В праці вдови марудній,
Вітер кенкус грою
Променів над імлою.**

... Чую, — страждает мать...
Вігер зриває шати,
Вігер хитає далаи,
Знаю — й не відлагодило.

**Проводжай ту зорю червону,
Що ряхтить у серпанку сліз,
Хай тремтить на кінці перону
Ніжність, встраждана наскрізь!**

**Пориванням, жагою, совістю
Диха кожна в лице верста.
Повстас, як життя, вагомістю
Ніжність —
сонце твого сства.**

СИНІ СОСНИ

**До побачення, сині сосни!
Я прийду до вас знов і знов,
Я прийду до вас, духом млосний,
Друзі сосни, схвилюйте кров.**

**Я прийду до вас — часу викрою,
Сині сосни в морозній млі.
Я прийду і розв'язністю прикрою
Не порушу морозну тлінь.**

**До побачення, сині сосни!
Край, де крутиться голова,
Край, де хором вітроголосим
Тиснуть подих німі слова.**

**Я вернусь, обтрушу від попелу
Хоч один із гарячих днів,
Я вернусь, щоб напитись зопалу
Ваших дум на хащобнім дні.**

У НАС — ДИВНІ ОЧІ

*В цьому будинку в різні
часи були відомі україн-
ські поети Іван Франко,
Леся Українка і пи-
сьменниця Ольга Ко-
билянська.*

Ви жниця. Меморі-
альна дошка.

**Життя — скресіння у річці часу;
Крижини-долі віде не стануть,
Коли ввіллється в рухому масу,
Пливуть по черві, по черві тануть.**

**Ми — перехожі, в нас — дивні очі,
Ми йдем у світі, ідуть ще й інші.
Нас розділяють столітні ночі,
Бувають ночі і менші й більші...**

**Ми йдем по світі, проносим лютні,
Зіркаті пензлі і перла-жала,
І ці знаряддя, дрібні, непутні,
Стають мечем, череслом чи кайлом...**

**Ми пропливаєм поля і гори,
Ми розтаєм у пісні і сльози,**

Ми, перелетівши у срібні гори,
На землю клячем небесні грози.

Ми — перехожі, в нас — дивні очі.
У них відбита життєва сутність,
Вони — печальні, вони — урочі,
Як дні прощальні, як дні майбутні.

ФРАГМЕНТ

Над Святошином — галки, галки,
Тополиний пухнастий сніг.
Щось до болю інтимне змалку
Зашморгнулось вузлом доріг,
Підкотилось до горла хвилею,
Затенетилось в слух і зір,
Згарячіло сльозою своєю.

.
Я — людина, я — птах, я — звір.

Я пливу в звукофарбнім плескоті
Весняних світових томлів,
Я збагнув себе в оці всесвіту
Первом витонченим землі...
Батьківщино, тривоги злиті,
Я відчув твою плоть як син:
В свіжоз'ятрєну вічність миті
Кличе серце багряна синь.

МОНОЛОГИ ЛИБЕДІ

Люди як ріки...

Л. Толстой

1

Сосни не вірять в зиму —
Сосни завжди зелені;
Тихо лежу між ними,
Сосни шумлять до мене...

І пливе в немі густо рибиць,
Я не знаю ні смак, ні вітрів,
Я — ріка. я прекрасна Либідь,
Я — дочка русьлочара Дніпра.

2

Верби не вірять в літо,
Верби — бліді, в задумі;
Ніжно ховаю віти
Вербам у сніжну струмінь...

Я прудка в темноводнім глибі,
Я несу лодії крилаті,

47

**Я — ріка, я — могутня Либідь,
Сік землі бронзотілих антив.**

3

**Ночі стікають в роси,
Ранки виходять з бору,
Сонце з-за гір вносить
Дівчина яснєзора...**

**Чую: «Сестро моя, спасибі,
Дай ще вільги у сині відра,
Я — сестра, русокоса Либідь,
Трьох смів руслочара Дніпра».**

СКАРЬ ТИРАНА

I

Тиран монгол, що стратив більше крові,
Ніж у Дніпрі вирується води,
Тиран монгол сидів на румакові,
Золоті нап'явши поводи.

А перед ним у відблисках пожежі,
Застигши, ніби крапелька роси,
Тремтіла бранка в порваній одежі
Трояндово-брунатної краси.

У гострий кут сповзлись тирана брови,
В очах шмигають відблиски погроз,
І слуги без наказу та розмови
Полонену відтягують в обоз.

II

Вночі в хлібах хрупуть татарські коні.
Гойдас місяць скровлена вода.

49

4 О. Булга

Ї ведуть в китайським балахоні,
Вона іде тремтяча і бліда.

Крізь морок хан Гй кам'янить в наметі,
Навкруг намету вовчитьсья орда.
Монгольські очі — дві щільни смерті,
І ханський усміх — хижана руда.

На ляск долонь з'явились дивні скрині,
Слянув смарагд стопереплеттям фарб.
І на бліде, святе лице богині
Криваві плями проливає скарб.

III

А вдосвіта страждань сповніла кварта,
Зчорніло серце світовідчуттям.
І в мороці, як задрімала варта,
Дніпровським хвилям віддала життя.

А вранці сонце закривалось пилом,
Пил осідав тяжуче на росі,
Орда спішила, ненажерно вила
І лавою котилась по Русі.

**Тиран косивсь на чорне військо гівно,
Від остраху монгольська стигла кров.
Тиран шалів, що в безконечних війнах
Не завойовано ще скарбу... на любов.**

БІЙ ПІД ЛЮБЕЧЕМ

*То була година, колы
шувалась доля... всієї:*

С. С к л я р є

**Тихо коні іржуть в Придесенні,
І пливають буруни підвесельні,
Націля свої списи ратова
В душу зрадницьку,
Душу братову...**

**Щят у щят перед чорним боєм,
Груди-міхи здувають вої,
І кружляє із криком голоду
Ворон клятий
На руську голову...**

**Гей, поляничі-нечестивці,
Слуги княжича-братовбивці,
Доспіч кидайте на примолкові,
Діти бісові
Ярополкові!**

**Гей, сіверячі-голодрині,
Слуги княжича від рабині,**

**Ви мечами всіх вас зампримо
Разом з холопом
Володимиром!**

**Тей, під Любечем пахне сіном,
Тей, під Любечем небо синє,
Там громами боги ударили,
Трави збили
І небо стьмарили...**

**Тей, під Любечем скрегіт зброї,
І гниються коні воїв,
Що, безпам'ятні і незлічені,
Вкрали землю сиру,
Несічені...**

**Пада сонце над полем брані,
Душі радяться в тіні гнані;
Володимир схилився над жертвами,
Князь востаннє говорить...
З мертвими.**

**Славні русичі, вої певні,
Ви загибли на полі кривнім,
Ви стояли на тім твердиню,
Щоб віки була Русь
Єдиною.**

**Гей, під Любечем ворон криче,
Гей, під Любечем жони плачуть;
Через урвища, чорторнями
Наближається рать
До Києва.**

**Розійшлись буруни підвесельні,
Сіла ніч на луги в Придесенні.
Встав на полі в кривавих рубищах
Смерд Микула —
Смляч із Любеча...**

АФРОДИТА

Елліне, печаль твоя — Еллада,
Пекло й рай, розпачливість і зліт.
Елліне, любов'ю в колонадах
Камінь наливається у цвіт!

Хай навкруг в моря вирують ріки,
Хай вітри залітають за моря,—
Все тече... і лиш Земля навіки
Зостається вічна і твоя!

Ти схилився печально на дорогу,
Де бурунять гнів і біль віків,
Де брудний потік рабів убогих
Падає глом під ноги гайдуків...

На плаю ж первісного серпанку,
Де бездонність обрив і днів,
Елліне, ти вимислив гречанку,
У коханні ти шімів і цвіт!

**І знялось чоло твоє над світом,
Де шляхи стікаються в міраж,
Там богиня мовила з граніту:
«Мить і вічність — суть одна і та ж...»**

ДІВА

Із легенди про інків

У тій землі довірливо-наївній,
Що впала в рабство у часи порочні,
На ратнім полі сумно-безнадійнім
Дивенна квітка квітне серед ночі...

Вона — дитя надвікової сільви,
Вона — дитя одвічної савани,
Вона зійшла на всі міста і села,
Як божий дар землі безкорогвальній...

І світ завмер, не жебонить, не дише,
Замовкли навіть надмогильні трави,
Вона вроста із надлюдської тиші
Німих докором... в світ рабів кривавий.

Вона сія, мов голуба троянда,
І світ благас диво-орхідея:
«О земле, встань, зірви тяжке кайдання,
Народе, руш, пали катів киреї!»

**Раби не встали, не розбили ярма,
Земля не вчула стогну орхідеї...
І діва та з молитвою зів'яла,
Щоб не народжувать недоносків-плебеїв...**

**А землю ґу вже не минали глузи,
І той народ пошматували банди,
І в тім краю навіки вмовкли музи,
Бо в тій землі вже не росли троянди...**

ЛЕГЕНДА УІТМЕНА

Сосни шумлять і колишуть вершинами,
Холодно, сумно, а там, угорі,—
Хмари плывуть безконечно лавинами
З півдня на північ. Здалось на порі:

Душі плывуть там людські мірадами,
Гнані стихією з теплих країв,
Темними, сірими, білими стадами,
Вічно мовчазні, німі баглаї...

Десь там жаданими випадуть зливками,—
Завжди їм рада спражніла земля.
Нива мандрівників зробить щасливими,
Дасть їм притулок цілюща рілля.

Виростуть квіти, зернята засмагнені,
Трави розкішні, дрімучі ліси,
Люди живі будуть ситі й одягнені,
Знайдеться місце для щастя й краси..

Вічними зливами, вічними грозами,
Смертю й народженням вічне життя.
Певне, безглуздо — з прокляттям
і сльозами —
Хвилю останню зустрінуть буття...

«Що мені з того, що мало я житиму,—
Твердив Уїтмен,— я вічно живий,
Навіть з могили весні я радітиму
В листі азеленім, листі травні!»

ЯВІР

**Він стояв на крутім шпилі.
Сивий, згорблений чоловік,
Він ховав світові жалі
У серпанку тремтких повік...**

**Світ згасав, дотлівав у згадках,
Після всіх світових горінь
Самотіє старенька хатка,
Він і явір старий в дворі...**

**Він проплив по ріці буття.
Він стомився. В плечах поник.
Подорожнім повідував про життя
Він і явір — його двійник...**

**А ріка вирувала далі,
В край, де обрій бузково зблід...
Він стояв, а душа гойдалась
Кожній долі, як гілка, вслід...**

**Вже забрав серцепік доріг:
Свіжість весен і млість хотінь,
Він тільки прикрість йому зберіг
Від тих, що гудять явірну тінь...**

**Я вливаюсь в життєвий гамір,
Я востаннє дивлюсь в той бік,
Де стоїть чоловік, мов явір,
І явір стоїть, мов чоловік...**

ТОБІ

Ще юність не зжита,
Не всю перемарив,
Я плужно врізався, я плив, наче тіль,
Хай час, ніби бавлячись,
Боляче вдарив...
Та дав мені, дав життєдайну теплінь!

Ти чуєш, кохана?
Вже осінню віється!
Ти чуєш, як дощ за вікном лопотить?
А серце не спить,
Моє серце надіється,
За листом і листом мій сум полетить.

І падають краплі,
Хитаються віти,
В будинку за скверником марить роля,
І хочеться словом,
У грудях зігрітти,
Упасти на слід твій, єдина моя!

БАБИНЕ ЛІТО.

Сентиментальний верлібр про метелика, квітку і свого чоловіка.

— Мудрецю, скажи, що таке смерть?

— Я не знаю, що таке смерть, бо не знаю, що таке життя.

І з джерел древніх

Він — метелик,
Він — найбільший свівець у світі,
Бо свобода його пісні
Найбільше наближається до стихії життя,
І прийшов він у світ повноти і щастя.
Вона — квітка.
Вона — найсвятіша жінка у світі,
Бо її грація —
Найгармонійніше творіння самого життя.
А прийшла вона у світ жорстокості і бруду.
Котрий не судилося кинути...

Він пролітав,
Він снував свою прозору пісню про життя
І раптом відчув її:
Вона затріпотіла здалеку йому пелюстками...
Він патхенно злетів у небо

І стрімголов кинувся в її обійми,
Але в останню мить вона відсахнулась,
упала ниць,
Вона стала багати і проклинать його...
Страждаючи, він став кружляти над нею,
І було багато разів:
Вона кликала, благала і проклиннала його...
І невимовно страждав співець життя,
Він перестав співати і був безтурботним
І став плести їй весільну фату,
Весільну фату із сонячних променів,
Бо знав, що їй нема життя без нього.
І коли фата була майже готовою,
Він раптом помер у тривозі від розриву
серця...

Вона посивіла в одну ніч,
І пожовкли її пелюстки.
І коли зійшло сонце,
Воно не змогло розчинити кольору розлуки.
І кожного ранку її туга виступала рожевою
росою,

Що висихала тільки тоді,
Коли саван із сонячних променів
Пролітав над нею бабиним літом...
А побачив квітку сивий чоловік,
І тужно, тужно посміхнувся сивий чоловік,
Бо він знав,
Чому помер метелик,

**Тривожними хвилями,
Зрілою просинню
І фарби і звуки торкаються скронеь.
Ти чуєш? Прислухайся:
Віється осінню
Опісля грозових весняних осонь**

ВУЛИЦЯ ДИВНОГО СНУ

Ти пригадаєш вулицю, Тамі,
Коли вечірні сутінки над нею,
Коли здіймаються, мов постаті в пітьмі,
Тополі гострочоло над землею.

Я так любив ту вулицю, Тамі!
Вона — ріка з квітучими плотами,
По ній пливли у моряну саміть
Розквітлі ми й закохані каштани...

Там підіймалась вічність до очей,
Там кроки нас, немов удари весел,
Несли в надхмарну ніжності мечеть,
До берегів усіх майбутніх весен...

Благословенна та ріка, Тамі,
Що вийшла в часові простори,—
Хоч вулиці й лишаяються самі,
Бо ріки нас виносять в море...

65

¹/₄ О. Булига

ПЕРЕХОЖИЙ

Я — перехожий скелястих плаїв,
Де хмарами піниться висота,
Стократною величчю Гімалаїв
Шоломиться в небо моя мета.

Крок перековую знову в кроки,
Холодною пащею диха няз,
Краплі, єднаючись у потоки,
Віків закликають болотний слиз.

Шлях переможний, бо диха обрїй,
В артерії рветься гірський потїк.
Я вірю, знаю: знамення добрі
Вінчають не скорений мною пік!

Я, перехожий, мов гострі списи,
Скерую у простір здобутки дії,
Гідної більше не знаю риси,
Як з небом і долею йти в двобій.

**Я, перехожий,— трильйонна крапля
На гребінь розбурханих поколінь,
Часом винесена неквапно,
Щоб кинути ключ в океан-глибінь.**

**Світ перехожих — це вічний подив.
О з'єднане сляво людських творінь!
Я знаю: людиною бути — подвиг
В потоці згораючих поколінь.**

5+¹/₄ О. Булига

ВЕРШИНА КАРПАТ

**Ми стояли удвох:
Ть, вершино, і я...
Я — романтик нової снаги!
Я жадав перемог,
Я від щастя сіяв,
А навкруг реготали сніги...**

**Нас ріднили віки,
Нас єдило життя!
Посивівши у довгим віку,
Ти міняла шапки,
Ти міняла плаття,
Заплітаючи коси в ріку...**

**Від гранітних руїн,
Від засніжених скель,
Від проваль, де у засідку — смерть,
Світ спада до країв,
Світ спада до осель,
Світ, що душу наповнює вщерть!**

На сріблястій цюті
Щемко-білих полів
Я «Люблю» і «Надіюсь» пишу!
Хай весняний потік
Бучнявіє з цих слів,—
Струмом серця я Землю зрошу!

ГОРА ГОВЕРЛА

На перехресті чекає мати
Тут,
 де синіє гора Говерла.
Нене!
 Я обнімаю мої Карпати,
Бо тривога твоя
 не вмерла!
Мене виносять
 у небо кроки
Тут,
 де синіє гора Говерла.
Нене!
 Іду,
 цілую гірські потоки,
Бо надія твоя
 не вмерла!
Я бучнявію в людської змоги
Тут,
 де синіє гора Говерла.

Нене!

**Благослови всі мої дороги,
Щоб любов у мені
не вмерла.**

БАБИНЕ ЛІТО.

Сентиментальний верлібр про метелика, квітку і свого чоловіка.

— Мудрецю, скажи, що таке смерть?

— Я не знаю, що таке смерть, бо не знаю, що таке життя.

І з джерел древніх

Він — метелик,
Він — найбільший свінець у світі,
Бо свобода його пісні
Найбільше наближається до стихії життя,
І прийшов він у світ повноти і щастя.
Вона — квітка.
Вона — найсвятіша жінка у світі,
Бо її грація —
Найгармонійніше творіння самого життя,
А прийшла вона у світ жорстокості і бруду.
Котрий не судилося кинути...

Він пролітав,
Він снував свою прозору пісню про життя
І раптом відчув її:
Вона затріпотіла здалеку йому пелюстками...
Він патхненно злетів у небо

І стрімголов кинувся в її обійми,
Але в останню мить вона відсахнулась,
унала ниць,
Вона стала благати і проклинати його...
Страждаючи, він став кружляти над нею,
І було багато разів:
Вона кликала, благала і проклинала його...
І невимовно страждав співець життя,
Він перестав співати і був безтурботним
І став плести їй весільну фату,
Весільну фату із сонячних променів,
Бо знав, що їй нема життя без нього.
І коли фата була майже готовою,
Він раптом помер у тривозі від розриву
серця...

Вона посивіла в одну ніч,
І позовкли її пелюстки.
І коли зійшло сонце,
Воно не змогло розчинити кольору розлуки.
І кожного ранку її туга виступала рожевою
росою,

Що висихала тільки тоді,
Коли саван із сонячних променів
Пролітав над нею бабиним літом...
А побачив квітку сивий чоловік,
І тужно, тужно посміхнувся сивий чоловік,
Бо він знав,
Чому помер метелик,

**Бо він знав,
Чому криваві сльози в безсмертника,
А нагадало йому про це
Бабине літо...**

ЗИМОВИЙ САД

Як сяє весь в снігу зимовий сад!
Перлистий пух спадає плавко, зрідка,
І скрізь виблискує, мов зірок міріад,
І ти — в зірках, всіміхався, мов квітка.

Як хороше забудь в житті про час
У відчутті, що ось — здійснились мрії!
Завмерло все, дивуючись на нас,
І я тебе цілую в ніжні вії...

В німій журбі, що доля їх пуста,
Сніжинки іскряться в глибоке небо,
Смішся ти, і тихе на вустах:
«Не треба так, ну годі вже, не треба».

Дрімас сад; мов з мармуру, стоять
Кущі й дерева і сміються срібно;
Дві іскорки в очах твоїх горять,
Виблискують: «Цілуй нас, так потрібно...»

ТИ ЩОЙНО ПОЇХАЛА НА МЕТРО

Кохана, я чую тяжіння твого серця,—
Воно летить під землею з космічним свистом,
Воно стискається від безсмертя,
Воно стає від жаги іскристим.
Кохана, я чую тяжіння твого серця!

Я чую, як нездоланно виростає відстань,
Як болісно розлітаються наші очі,
Що ж, зустріч — то осіяння пристань
В польоті до жаданої ночі.
Ти чуєш, як нездоланно виростає відстань?

Кохана, в мить, як земля аж дзвенить
від ступні

І луна аж колише шпичасті зорі,
В знак того, що тобі не байдуже,
Посилай мені метеори
Тоді, як відчуєш тяжіння мого серця.

СІЧЕНЬ

Січень,
Земно,
І місто сугуляться,
Стугонить
У кувові
Землі.

Я їду,
Я спішу
На твою вулицю,
Мені —
насушня
твоя
теплінь.

Ти кладеш
Свій погляд
Кристалом
В мою душу,

Як найтеплішу річ,
І я веду
Жорстоко кварталами
Тебе
 в морозну
 віхольну
 ніч...

Ми йдемо,
А мости
Гудуть фермами,
І б'ється вітер
У стовбури дерев,
І скрипить
Дніпро
Крижаними нервами...
Я мовчу,
 думаю
 і йду
 вперед.

Раптом —
Цілую
Тебе
На холоді,
Хай вітер
Хоч тисяччю
Крил заб'є,

**Я вдячний
Тобі
За молодість,
А долі —
за те,
що ти
є!**

КРИК ПТИЦІ

*Останній лист був без
зворотної адреси.*

Б а н а л ь н і с ь т ь

**Було, було... У вирій мчали птахи,
За ними вслід вантажені вітри
Несли сніги; і блідо-жовтим прахом
Вихрилась на планеті яворинь.**

**Я чув, я чув, як засинали віти,
Як тужавіла стомлена земля;
Мене космічним зойком Аеліти
Тривожно доля кликала здаля.**

**А та з ночей ревла в несамовиці.
Я чув, як шибка в рамі деренчить.
І раптом... в ніч десь закричала птиця,
Мене на поміч гостро зовучи.**

**Я кинувсь в ніч з тривожним в серці словом.
Та з розпачу упав на землю ниць,
Бо враз відчув, що я не знаю мови,
Прекрасної, святої мови птиць.**

**Те все було... і більш уже не буде,
Воно давно вже перейшло у тлінь,
І більше душу криком не розбудить
Те серце, котре втратило теплінь.**

Ридає ніч осінніми сльозами,
Що падають з осиротілих віт,
І б'є прибій штормовими валами,
А в грудях — жар моїх юначих літ.

Наш перший поцілунок — цвіт мімози,
Твої уста і жалять, і печуть,
А на щоках твої і ночі сльози
Не поспішаючи, з зупинками течуть...

В твоїх очах душа скресінням грає,
Зринає в них то спрага, то метіль,
То сонце щемко, смарагдово сяє,
То місяцем сплива тремтливий біль...

Зринає світ штормовими валами,
У грудях — жар моїх юначих літ
Виирає ніч осінніми сльозами,
Що падають з осиротілих віт...

ОСІЯННА

Я згоряв від грудної спеки,
Я холов у льодах знемоги;
Ти була... далеко, далеко,
Ти була на краю живого.

Я ішов на зорю-іскрицю
Крізь роки, через все на світі,
Я проносив любов — жар-птицю
У грудній непрозорій кліті.

Я мужав у щемкій тривозі,
Щоб зоря не втопилась в морі.
І лише на твоїм порозі
Стали груди мої прозорі.

Я не знав: наяву, чи сниться,
Чи день перший був, чи останній.
Спалахнула у грудях птиця,
Ти сміялась в її сіянні.

Не проводжай мене в п'їтму осїшню ночї,
Там шарпа морок вітер-лихоман,
Там дощ тебе, мов гілочку, намочить,
Там холодом звітить тендітний стан.

Ти тільки усміхнися, як тоді, весною,
Хай тепла ніжність серце обтече,
Нїколи, нї, нї холодом, нї тьмою
Не звітиться осоння цих очей!

Я часто йшов крїзь тьму глуху
по бездорїжжю,

Я кидав світ легкої сусти,
Я кидав виклик буднів мимобїжжю.
Йшов туди, де віщувалась ти...

Я звик давно нести в негоду серцеманну
Свою любов, збучнявілу в томлїнь...
Я не хотїв, щоб навіть крапелька туману
В коханої розтала на чодї.

**Я побреду в пітьму сп'янілим по планеті,
Щоб чуть, як доля з листом упаде,
Щоб стрінуть світ останнім із поетів
З мікронною чутливістю грудей.**

8 О. Булига

БІЛА ЧАЙКА КОХАННЯ

**В самоті з іскристою югою
На дорозі, що веде в нікуди,
Біла чайка висне над тобою,
Біла чайка в білій ночі блудить...**

**Будуть плакати на жаданій скелі,
Будуть мріяти в передсмертних дюнах,
І в бездонно-крижаній пустелі
Крила чайки проростуть із думи.**

**В несприжайних протигірччях долі,
У невтішнім мимобіжжі світу
Стихне чайка на вершині волі,
Скрикне чайка на могилі гніту...**

**Біль останній обламає крила,
Біла чайка упаде на камінь.
І тобі в останню мить проквильть
Гімн луною над всіма віками.**

ЛЮТНЕВА НІЧ

**Вітер прокинувся щойно,
Вітер сильніш ірже,
Тішиться ночі войком,
Тишу вдаря ножем...**

**Дихаш близько, тепло,
Ніч, і тебе, і сніг —
Все відчуваю терико..
Рідна, я все зберіг!**

**Поглядом сяєш чисто —
Тя розумієш все:
Бачиш, як мрію свистом
Вітер з очей знесе.**

**Знаєш, що буду думать,
Слухом у ніч зростать,
Буде на срібних дюнах
Білий сідати птах.**

**Будуть кричати сови,
Будуть зітхатъ сичі,
Буде кресати словом
Серце мос вночі...**

ВЕРЛІВР ПРО СНІЖНУ ЖІНКУ

Двоє поділили одну причину,
Двоє ішли на високу гору,
Двоє подолали нерішучість дерев.

Над білими перевалами,
Над гігантськими кошарами хмар
Крутоголим Перуном здіймався сік...

А сніги виїдали очі,
А люди зводили нанівець
багаточасну працю,
І закипалась кров на гострих скелях.
Вона ішла позаду.
Вона — його дружина.
Вона мужньо несла свою причину.
І коли сонце котилося над обрісн,
Коли тіні виростали до неба,

Але в останню мить вона відчула
землетрус під леденіючим серцем,
Вона відчула скресіння в своїх жилах,
Відчула, як потекли теплі струмки
від її серця.

І, оживаючи, вона побачила в собі,
Як двос ідуть на круту рожевіючу вершину,
Що нагадувало її серце.
В ньому вона впізнала їхнього майбутнього
сина,

А в ній — ідеальну жінку.
Сніжну жінку...

І тоді вона відчула свою безконечність,
І тоді вона відчула свою велич,
І тоді вона ніжно поцілувала чоловікові очі,
Бо зрозуміла його, як ніколи в житті,
Бо збагнула, що ім'я Сніжної жінки —
Це зменшене її ім'я,

Бо воно походить від слів:
Сонце,
Сніг...
Ніжність,
Снага...
Життя,
Інакше...

ОРКЕСТР ОСЕНИ

Як шумлять зблідлим листом клени
Під безладну квапливість хмар!
Пригорнись всім бством до мене,
Мій скарбник найдорожчих чар.

Я про мить таку довго мріяв,
Я лелівав про неї сни,
Тільки вітер ще так не сіяв
Жовтолистим крилом ясним.

Мої груди — чутка мембрана,
Моє серце — чуткий приймач.
І могутнім крилом органа
Хмар-вигнанців лунає плач.

І незнанням, свавільним хистом
Зашарівсь говіркий рояль.
То встаннє обнявся з листом
Вітер, вітер, гультей-буян.

**Чуєш? Чуєш? Дівіночки впали,
Ніжно впали у цей тріумф,
То хитнулись голівки сальвій
З порідіах осінніх клумб.**

**І над всім зайнялася скрипка,
Наче хвиля шарпнула в борт.
То любов засміялась хлипко,
То очей наших впав акорд.**

РІКА МОЄЇ ЮНОСТІ

Мить кожна — мить остання...

Лі Бо

Останній зойк, останній крик тривоги,
Дозрілі крила виснуть за плечима.
І вже Ріка вривається в пороги,
І вже душа з відсутніми очима...

Як фільм німий, перегортаю пам'ять.
Вже вперте серце — гаснуче горнило...

.
Пробач, Ріко,— я забуваю плавать,
Пробач, Ріко,— я попустив вітрила.

Заграй, Ріко, бездонню вороною,
В останній раз я обіймаю хвилі,
Гойдни стихії святою ворожною
Останній раз мене на небосхилі!

Останній зліт, останні щастя сльози,
Останній бій в гримучій крутоверті!
Хай котяться мої останні грози
В останній штиль всеберучкої смерті...

СПОВІДЬ ДУБА

**Я — від чорного центра землі,
Від янтарного древнього кореня.
Магма жаром влекоче в зелі,
В тілі ріки режуть нескорено.**

**Я пробив пожарину й граніт,
Я ввійшов у зелені сутінки,
І священний життя малахіт
Ніби прапор підняв на прутяку.**

**Я вставав з негряних темниць
Крізь хащобу кволінь і пагубу,
Крізь бліду сутінкову ниць
Я підносив у небо пагопи.**

**Тонкотілим хитким гільцем,
Із м'якою, мов лист, корицею,
Я жадав стать землі бійцем,—
Як діди, оборонці-лицарі.**

**Я мужав серед бур і злив,
Я сивів, як дубів тиранили
І самотньо крізь ночі плів
Під могутні лісні хоралини.**

**Я вслухавсь, як земля гула,
Що здавалась мені причинною.
І в ту мить, як рідла мла,
Вперше бурю я рвав вершиною.**

**Иду на герць, мій нестримний рух
Вже не зломить стихія грозами,
Я могутнім сплетінням рук
Повстаю над кущами й лозами.**

**Буревіям, що там, в імлі,
Гострять леза — убити в полудень,
Повторю: корінь — глибоко у землі,
А снага — у мільярдах жолудів!**

ЗМІСТ

Дмитро Білоус. Спалах мужності й сили	3
Монолог у майбутність	11
Місто і сонце	12
Скресіння	14
Устим Кармелюк	16
Тарас	18
Щорс	20
Поет	23
Галчатам	25
Навігація мого серця	26
На пароплаві	28
Дівчинка з Подолу	30
Верболозі утрачає котики	32
Любов	33
Чую,— вітри женуть завірюхи	35
Ніжність	37
Сині сосни	39
Краплі	40
Вітер	42
У нас — дивні очі	44
Фрагмент	46
Монологи Либеді	47
Скарб тирана	49
Бій під Любечем	52
Афродіта	55

Діва. <i>Із легенди про інків</i>	57
Легенда Уїтмена	59
Явір	61
Тобі	63
Вулиця дивного сну	65
Перехожий	66
Вершина Карпат	68
Гора Говерла	70
Бабине літо. <i>Сентиментальний верлібр</i>	72
Зимовий сад	75
Ти щойно поїхала на метро	76
Січень	77
Крик птиці	80
Рядом ніч осінніми сльозами	82
Осіянна	83
Не проводжай мене в п'ятьму осінню ночі	84
Біла чайка кохання	86
Лютнева ніч	87
Верлібр про сніжну жінку	89
Оркестр осені	92
Ріка мови юності	94
Сповідь дуба	95

БУЛЫГА АЛЕКСЕЙ ФЕДОРОВИЧ
Ледоход
Стихи
(На украинском языке)

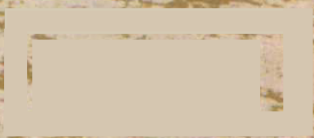
Художне оформлення *Р. З. Масаутова*
Редактор *М. І. Литвинець*
Художній редактор *Р. Ф. Ліпатов*
Технічний редактор *С. М. Клокова*
Коректор *А. П. Чепурна*

Здано на виробництво 22.IV.1966 р.
Підписано до друку 29.VI.1966 р.
Формат 60×90^{1/2}. Фіз. друк. арк.
3,125. Умовн. друк. арк. 3,125. Обл-
вид. арк. 2,14+1 вкл.—2,19. ВФ 04755.
Тираж 2 000. Зам. № 1424.
Ціна 12 коп.

Видавництво ЦК ЛКСМУ «Молодь».
Київ, Пушкінська, 28.

Київська фабрика набору Комітету
по пресі при Раді Міністрів УРСР,
вул. Довженка, 5.

12 коп.
К

Handwritten markings, possibly the number '14' and some illegible characters.

Handwritten markings, possibly the number '14' and some illegible characters, positioned above a logo.

